B I O G R A F I J A

Rođen je 1965. godine u Zagrebu. Prvu godinu Likovne akademije završio je u Den Haagu. Diplomirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 1999. godine u klasi profesora Đure Sedera. Godine 2003. završio je poslijediplomski studij MA Fine Art na *Central St Martins College of Art & Design* u Londonu. Predaje *Nove medije, Mapiranje grada i Rekontekstualizaciju* na Akademiji primijenjenih umjetnosti u Rijeci.

Intenzivno radi i izlaže.

Sudjelovao je u skupnim izložbama (izbor): *Ima li umjetnosti nakon interneta*, HDLUI, Pula; *Ravna ploća*, 26. slavonski bijenale, Osijek; *Tijelom i umom* / o performansu u Istri, MSUI, Pula, 2018.; *Između tamo i tamo: anatomija privremenih migracija*, MMSU, Rijeka, 2017.; *La fine del Nuovo*, Ariis di Rivignano, 2016.; Almissa Open Art Festival, Omiš, 2016.; *Izazovi humanizmu*, 51. Zagrebački salon, Zagreb, 2016.; *Naturalia et artificialia*, Milano, 2016.; *Svjedoci - tijela u dijalogu i procesi refleksije, 16. Multimeridijan*, HDLU Istre, Pula, 2016.; *Granice vidljivosti*, Slavonski bijenale, Osijek, 2016.

Među recentnim samostalnim izložbama su: *Na rubu povijesti*, Galerija Rub, Slavonski Brod; *Informacija, Vrijeme, Istina*, AK Galerija, Koprivnica; *Direktna veza/Direct Link*, 2018., MSU, Zagreb; *Puzajući armagedon/Diktatura ljubavi*, 2017. MSUI, Pula; *Puzajući armagedon*, 2016., MMSU, Rijeka; *Odjednom sve nestaje*, Institut za suvremenu umjetnost, Zagreb, (zajedno s Igorom Eškinjom), 2016.; *Suddenly Everything Disappears*, Trieste Contemporanea, Trst, (zajedno s Igorom Eškinjom), 2015.; Galerija Let 777, Dubrovnik, 2014.; Galerija AŽ, Žitnjak, Zagreb, 2013.

Dobitnik je više nagrada, stipendija i priznanja, poput *Pollock-Krasner Foundation Grant*, 2000. i 2009. Sudjelovao je u više rezidencijalnih projekata, *Sense in Place*, Cardiff, Wales, 2005.; *BUK*, Baranja, 2007.; *Ego Trip*, Venecija, *The Arctic Circle*, Svalbard, 2009.; *Simplon Express – Povratak*, Pariz, 2012.; *Printmaking in Public Domain*, FMC, Kasterlee, 2013. *Dance in Between*, Izmir, 2020. Od 2001. intervenira u javnom prostoru, *Urbani piknik*, Zagreb, Dubrovnik, Novigrad, 2001. – 2011.; *Trg građana (Citizens Square)*, Trg Maršala Tita, Zagreb, 2002.; *Greenhouse*, Bromley Road, Catford, London, 2003.; *Flat Holm Project*, Flat Holm Island, Cardiff, Wales, 2005.; *Vojnik u zrelom žitu*, Hrvatski radio – Treći program, *Slika od zvuka*, 2015.; *Skidanje Ega*, Almissa Open Art Festival, Omiš, 2016.

Od 2007. vodi projekt-galeriju Studio Golo Brdo s programom jednodnevnih izložbi suvremenih umjetnika iz Hrvatske i inozemstva. Autor je projekta *Večera s umjetnikom*.

www.brajnovic.com, http://golo-brdo.brajnovic.com/

Savjet galerije:
Miroslav Gašparović, Darko Sačić i Zlatan Vrkljan
Konzultant za Sloveniju:
Ivo Prančič

Izdavači:
Gradski muzej Varaždin
Šetalište J. J. Strossmayera 3, 42000 Varaždin
telefon: 042 658 754, muzej@gmv.hr

Zlati ajngel d.o.o. Varaždin
Gajeva 15, 42000 Varaždin
telefon: 042 212 702, info@ajngel.hr

Za izdavače: Ivan Mesek i Darko Sačić
Urednik i dizajn kataloga: Darko Sačić
Predgovor: Marijan Špoljar
Priprema i tisak: FRONTA IMPRESS
Naklada: 200 primjeraka

www.gmv.hr
www.ajngel.hr
Program galerije podržava:
MINISTARSTVO KULTURE RH

AJNGEL

GMV

TOMISLAV BRAJNOVIĆ

VARAŽDIN
30.9.–11.10.2020.

U M J E T N I K K A O P R O R O K

U jednome od svojih posljednjih radova, performansu-predavanju „Didaktička kreda“, Tomislav Brajnović pokušava projicirati velike filozofsko-teološke teme u pojednostavljeni, šematizirani didaktički prikaz: zgusnutu poruku o bitnim civilizacijskim dilemama današnjice on narativizira i ispisuje na običnoj, crnoj školskoj ploči. U kombinaciji performativnog umjetničkog čina, profetske objave i didaktičkog postupka, koji podjednako podsjeća na metode tradicionalne školske nastave i alate sofisticiranog, korporativnog svijeta, autor će iznijeti i svoj umjetnički i svoj filozofski i svoj svjetonazorski credo.

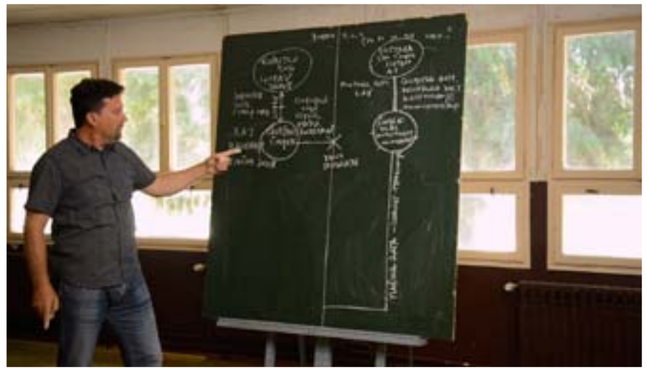
Velike teme obrađene u lapidarnoj, sinteznoj formi zapravo su neka vrsta dajdžestiranog iskaza, koji ne podliježe ni strogo umjetničkoj, ni razumskoj ni teološkoj provjeri. Otuda autorova sloboda da meandrira između sistema, da čas bude umjetnik, a čas filozof ili teolog: no, čak ni te kategorije nisu čvrsto određene nego se međusobno miješaju, relativizirajući svoju ekskluzivnu poziciju i produžujući dosege jednoga područja i tema u drugo. Zajedničko svim tim pozicijama je izravno i odlučno zalaganje za društvo slobode, otvorenosti, pravde i tolerancije, a u krajnjem slučaju za reinkarnaciju Rajskoga vrta. Ako ovo nabrajanje Brajnovićevih ciljeva odaje odveć programatsku narav njegove umjetnosti te djeluje gotovo kao neka izlizana politička parola ili opis idealnih ciljeva društvene akcije, neka vas to ne obeshrabri: Brajnović i prisvaja metode izjava, parola i aktivističkih postupaka, pa i manifestni rječnik u širokom luku od žestokih revolucionarnih poruka pa do forme pitomih anđeoskih objava. No, svi ti postupci inicirani su, ponukani jednom vrstom etičkog imperativa da se putem umjetničke poruke utječe ili barem apelira na promjenu svijesti, kako ne bi došlo do blokade, pa i sveukupnog ukidanja humanosti svijeta. Taj, pomalo patetični, a u svakom slučaju gest umjetnika koji još nije izgubio svaku iluziju, može se promatrati u njegovoj direktnoj, nemetaforičkoj formi, ali može biti opterećen i svojom kondenziranom, funkcionalnom, proročkom nakanom. I u jednome i u drugome slučaju Brajnoviću je do njegove recepcije, do izazivanja misaone ili emotivne privrženosti, do udaranja na svijest i na savjest pojedinca. U tom smislu on je uistinu umjetnik-prorok, koji po beuysovskoj metodi zaziva etičku funkciju umjetnosti i njezin oslobodilački karakter: privilegij vjerovanja u utopiju da se s umjetnošću može mijenjati svijet ili da umjetnički čin može pomoći u uspostavi humaniteta u društvu malo je kome danas dan. Specifičnost je Brajnovićeve pozicije da njegovo sudjelovanje u toj utopijskoj projekciji ima i jedan oblik „vjerničke“ pozicije, u kojoj se, međutim, dogma i fanatična uvjerenost relativiziraju pred osnovnim načelom dijaloga, uvjeravanja, upozoravanja i propitivanja.

Mada se nerijetko služi i aktivno koristi novu tehnologiju i prednosti društvenih mreža za najbrže dospijeće informacije Brajnoviću je taj nezaustavljivi obuhvat digitalnih medija i najveća opasnost. U video-radu „Direktna veza“ on se žižekovskim pojmom koristi da bi također upozorio na potencijalnu opasnost vezivanja ljudskog mozga i digitalnog svijeta, opasnost koja se u društvenim i filozofskim raspravama najviše veže uz manipulaciju s takvim „kiborzima“, uz opasnost dirigiranja ljudskim umom i uz podešavanje mozga nalozima neke totalitarne sile. Zagospodarenje mozgom, osjećajem i sudbinom, zaposjedanje prostorom i mjestom Boga, ali uz korištenje te apsolutne moći za podčinjavanje, a ne slobodu, dovesti će najzad i ipak do božje reakcije i uspostavljanja vremena slobode i diktature ljubavi.

Prihvatili Brajnovićeva uvjerenja u njihovoj teološkoj dimenziji ili im davali karakter umjetničkog, avangardnog i manifestnog proglasa, ne možemo tim akcijama oduzeti, bez obzira na prizvuk transcedentalnosti, decidirano zagovaranje humanističkih mjerila i posebnu zauzetost za ljubav, toleranciju i bratstvo. Usprkos stalnom, zlosutnom upozorenju o „puzajućem Armagedonu“ Brajnovićev stav nije stav dezorijentiranog, rezigniranog i pomirenog svjedoka niti samo izraz „čovjeka vjere“ nego aktivnog i za angažman zauzetog umjetnika, u svakom slučaju samovoljnog i samosvijesnog protagoniste i zagovornika pozitivnih epohalnih promjena. Možda se to najbolje očituje u video-radu „War in Not a Natural Condition of Mankind“, gdje Brajnović u razgovor trojice čuvenih filozofa i javnih osoba (Žižek, Horowitz, Assange) o budućnosti svijeta interpolira vlastita razmišljanja i jednakopravno sudjeluje u debati, zalažući se i obrazlažući tezu kako je ljubav, a ne rat, prirodno stanje čovječanstva. Mogući plakaterski prizvuk ili proročki status ili naivizam teze Brajnović ni ne želi retuširati: umjetnik kao propovjednik ili propovjednik kao umjetnik najbliža je definicija te pozicije i istovremeno pokušaj dokaza da se umjetnička akcija može voditi samo dubokim, „vjerničkim“ uvjerenjem, a ne labavim i površnim gestom i kako je „revolucija svijesti“ pretpostavka svake istinske ekonomske, političke ili duhovne promjene.

FOTO: MARKO ERCEGOVIĆ

ASISTIRAO: BOJAN KOŠTIĆ

FOTO: MARKO ERCEGOVIĆ

